

Zabawa: Nie bądź paplą.

Co będzie potrzebne?

- komputer/ smartfon (z podłączeniem do internetu) do odtworzenia [filmu pt. „Owce w sieci: Papla”](#)
- [quiz „Uważaj z kim się dzielisz informacjami”](#)
- drukarka, kartka papieru, zielony i czerwony flamaster

Liczba uczestników: minimum 2 osoby

Zabawa przeznaczona dla dzieci w wieku: 7 - 9 lat

Czego dowie się Twoje dziecko?

- czym są dane publiczne, a czym prywatne
- dlaczego trzeba chronić dane osobowe
- komu nie należy przekazywać prywatnych informacji o sobie
- jakie mogą być konsekwencje podawania prywatnych danych obcym osobom.

Wprowadzenie dla rodziców

W ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy dzieci częściej i więcej czasu spędzają w sieci. Jako dorośli powinniśmy czuwać na ich bezpieczeństwie w internecie. Powinniśmy mieć świadomość, że wiele aplikacji zbiera o nas dane, a niektóre z nich mogą nie tylko rozpowszechniać nasze dane, ale także dane osób, które mamy na listach kontaktowych. Często zdarza się, że internauci automatycznie akceptują żądania witryn i usług sieciowych, nie czytając komunikatów, że zgadzają się na dostęp do takich danych jak: kontakty, zdjęcia, hasła. Nie brakuje też aplikacji, których pobranie i instalacja spowodują zainfekowanie urządzenia wirusem.

Prywatność może być też przedmiotem ataków cyberprzestępców, którzy są w stanie stworzyć fałszywą tożsamość, poprzez dostęp do danych zapisanych na urządzeniach cyfrowych wykorzystywanych przez dzieci, bądź poprzez złośliwe oprogramowanie zaszyte w popularnych grach

i aplikacjach. Aby chronić dane dzieci korzystających z internetu, warto zainstalować programy/aplikacje kontroli rodzicielskiej. Dzięki nim rodzic może m.in. wyznaczyć dziecku czas korzystania z komputera i internetu, wybrać usługi internetowe, z których dziecko nie będzie mogło skorzystać – blokada może zostać nałożona np. na komunikatory czy pobieranie z internetu programów i dokumentów, bądź też ograniczać możliwość wypełniania formularzy zbierających dane osobowe. .

Pamiętajmy jednak, że żadne rozwiązania technologiczne nie zabezpieczą prywatności dzieci, jeżeli nie będą miały świadomości w jaki sposób zarządzać informacjami o sobie w sieci oraz w jaki sposób chronić prywatność swoich bliskich i znajomych.

Korzystając z komunikatorów lub grając w gry online, dzieci mają kontakt z innymi osobami, których tożsamości nie znamy. Może się zdarzyć, że do naszego dziecka będzie pisać nieznajoma osoba dorosła. Łatwowierność najmłodszych internautów, bywa okazją do wyłudzenia danych, naruszania prywatności, manipulacji bądź zachowań przemocowych. Zachęcamy do zapoznania się z: [Poradnikiem dla rodziców - Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie.](#) oraz [Poradnikiem dla rodziców - Szkodliwe treści w internecie.](#)

A o czym warto pamiętać, gdy piszemy z nieznajomą osobą przez internet, dowiedcie się z odcinka serii „Owce w sieci” pod tytułem: „Papla”.

Podpowiedź dla rodzica

Po obejrzeniu filmiku, zastanówcie się wspólnie z dzieckiem nad pytaniami:

- Co zrobił Jasiek?
- Po co wilki wypytywały Jaśka przez internet o cenne przedmioty, które znajdowały się w domu?
- Jak zachował się Baca?
- Jakby czuło się Twoje dziecko, gdyby to Wam przydarzyłyby się podobna historia jak Jaśkowi?

Opis zabawy

Zadanie 1.

Obejrzyj razem z dzieckiem film pt. „Owce w sieci: Papla”.

Aby odtworzyć film, otwórz poniższy adres internetowy: <https://youtu.be/e4WTiDx5mlA>

Zadanie 2.

Podyskutujcie o zachowaniach bohatera odcinka, który nieroztropnie podał nieznanym przez internet informacje, co on i Baca mają w domu cennego. Na dodatek wrzucił zdjęcia swojego domu, które pomogły wilkom ustalić, gdzie Jasiek mieszka. Porozmawiajcie o tym, jakich informacji nie należy podawać nieznanym.

Zastanówcie się wspólnie, na które pytania Jasiek mógłby bezpiecznie powiedzieć nowo poznanemu w internecie koledze. Zakreślcie odpowiednim kolorem: TAK - zielonym, NIE – czerwonym.

	TAK	NIE
Jak się masz na imię?	☐	☐
Ile masz lat?	☐	☐
Do jakiej szkoły chodzisz?	☐	☐
Lubisz grać w gry?	☐	☐
Gdzie mieszkasz?	☐	☐
Jaki jest Twój ulubiony bohater filmowy?	☐	☐
Jaki jest Twój numer telefonu?	☐	☐
Wolisz jeździć na rowerze czy na hulajnodze?	☐	☐
Jak masz na nazwisko?	☐	☐
Jaka jest Twoja ulubiona zabawka?	☐	☐

Zadanie 3.

Rozwiąż ze swoim dzieckiem szybki quiz pt. „Nie bądź paplą”.

Aby odtworzyć quiz, kliknij na link: <https://forms.gle/UU7rHSL6TGajfkG18>

Pogratuluj dziecku wszystkich poprawnych odpowiedzi, ale też spróbuj dowiedzieć się, jakie ma wrażenia i przemyślenia po wykonanych zadaniach.

Zapytaj je:

- o Dlaczego niektóre osoby wrzucają do internetu zdjęcia swojego domu lub cennych przedmiotów ?

Jak możemy omówić ten temat z dzieckiem? Podpowiedz dla rodzica:

W obecnych czasach wielu celebrytów, prowadzących profile na mediach społecznościowych, zamieszcza informacje czy zdjęcia dot. prywatnego życia. Publikują zdjęcia, gdzie przebywają na wakacjach, gdzie warto zjeść smaczny obiad, lub co właśnie zamówili przez internet). Niejednokrotnie są to działania stricte marketingowe, które mają na celu wypromowanie danej marki. Wiele osób prywatnych wzoruje się na influencerach, chcąc także zaistnieć w internecie lub po prostu pochwalić czymś i zyskać akceptację, wyrażającą się liczbą "lajków". Pamiętaj, jeżeli ktoś ma nas polubić, za to co mamy w domu, to trudno go uznać za fajnego kolegę. Nasz przyjaciel czy dobry kolega, będzie nas lubił za to, jaki mamy charakter i o takie znajomość trzeba dbać.,,

- o Czy powinno się wrzucać do internetu np. zdjęcie z wakacji z informacją, że jesteśmy na urlopie przez 2 tygodnie?

Jak możemy omówić ten temat z dzieckiem? Podpowiedz dla rodzica:

Jeżeli chcemy pochwalić się znajomymi, że mieliśmy świetne wakacje, to najbezpieczniej jest takie zdjęcie pokazać, gdy spotkamy się z nimi na żywo. W przypadku, gdy chcemy je zamieścić w internecie – zróbmy to po powrocie, aby potencjalni oszuści/złodzieje nie wiedzieli, że nie będzie nas w miejscu zamieszkania przez najbliższe 2 tygodnie. Ponadto upewnijmy się jakie mamy ustawienia prywatności, kto może to zdjęcie zobaczyć lub komentować.

Zadanie 4.

Wspólnie z dzieckiem spiszcie zasady dot. prywatności w internecie. Możecie to zrobić w formie plakatu, który ozdobicie rysunkami lub wyklejankami.

- W sieci używam tylko imienia lub nicka (pseudonimu).
- Nie podaję nieznanym i nie zamieszczam w internecie swojego imienia i nazwiska, adresu domowego, nazwy szkoły, numeru telefonu ani swojego zdjęcia.
- Nie podaję nieznanym ani nie zamieszczam imion i nazwisk moich rodziców oraz przyjaciół.
- Nie podaję informacji o cennych przedmiotach, które mamy w domu.
- Nie ufam osobom poznanym w online.
- Nie wierzę we wszystko, co o sobie mówią osoby poznane w sieci.
- Gdy ktoś będzie mnie wypytywał o moje dane, powiem o tym od razu mamie lub tacie. Ktoś taki może mieć złe zamiary, może nas okraść lub wyrządzić krzywdę.
- Gdy ktoś podeśle mi link do strony, której nie znam, najpierw pokażę go mamie lub tacie.
- Czasem niektóre strony internetowe dla dzieci, proszą o podanie danych. Zawsze pytam o zgodę moich rodziców. Oni sprawdzą, czy ta strona jest godna zaufania.

Porady dla rodziców:

1. Uczul swoje dziecko, aby było ostrożne w zawieraniu internetowych znajomości.
2. W kontaktach online stosujcie zawsze zasadę ograniczonego zaufania. Nigdy nie wiadomo, czy osoba, z którą kontaktujemy się przez komunikator jest naprawdę tym, za kogo się podaje.
3. Ustal z dzieckiem, aby nigdy nie podawało przypadkowym osobom swoich danych: imienia, nazwiska, adresu i numeru telefonu.
4. Rozmawiaj z dzieckiem o ryzyku umawiania się na spotkania z osobami poznanymi w sieci. Wprowadź jasne zasady z kim dziecko może się spotykać, a z kim nie.
5. Interesuj się i pytaj – staraj się poznać internetowy świat Twojego dziecka: jego znajomych, ulubione strony.
6. Umów się z dzieckiem, że skontaktuje się z Tobą, gdy coś lub ktoś je zaniepokoi lub jeśli ktoś poznany w internecie będzie namawiał je na spotkanie czy nakłaniał do zachowania znajomości w tajemnicy.
7. Nie pozwalaj małemu dziecku na samodzielne korzystanie z komunikatorów czy portali społecznościowych. Wprowadź zasadę, że ewentualne kontakty online ograniczacie tylko do znajomych osób i że mogą one odbywać się wyłącznie pod kontrolą rodziców.
8. Pamiętaj, że regulaminy większości portali społecznościowych nie pozwalają dzieciom na posiadanie własnego konta. Aby założyć konto na Instagramie, Facebooku czy Snapchacie, trzeba ukończyć 13 lat. Konto na YouTube mogą założyć osoby powyżej 16 r.ż.

Opracowano na podstawie: [Zostań znajomym swojego dziecka](#) oraz [Biblioteka - Publikacje i materiały | Akademia NASK](#).

